

Reactie op de voorgenomen CO₂-heffing

vanuit het Haven en Industrieel cluster van Amsterdam en Rotterdam

De industrie in het Rotterdams en Amsterdams Haven- en Industrieel complex onderschrijft de klimaatdoelen van Parijs volmondig, vertegenwoordigd door Deltalinqs, ORAM, het Havenbedrijf Rotterdam, en Havenbedrijf Amsterdam. We willen en kunnen bijdragen aan het behalen van deze doelen. Door het reduceren van onze eigen CO₂ uitstoot. En door duurzame materialen en producten te maken en te leveren zodat ook andere sectoren zoals transport, landbouw en de gebouwde omgeving kunnen verduurzamen. De Rotterdamse en Amsterdamse industrie doen dat niet alleen voor ons eigen land, maar ook voor alle landen waar onze producten worden afgezet

Vooropgesteld is het bedrijfsleven gebaat bij zekerheid als het gaat om het maken van investeringsbeslissingen. De voorgestelde CO₂-heffing biedt daartoe een handreiking door een minimale bodemprijs bovenop de EU-ETS te hanteren. Keerzijde hiervan is dat het een nationale maatregel betreft voor bedrijven die internationaal opereren en onderdeel zijn van handel en productieketens

Deltalinqs, ORAM, het Havenbedrijf Rotterdam, en het Havenbedrijf Amsterdam hebben vanuit dat besef een aantal vraagtekens zoals het voorstel nu is opgesteld, versterkt door de onzekerheid die de Coronacrisis meebrengt.

[Rekening houden met de Coronacrisis bij het vaststellen van dispensatierechten](#)

Bedrijven krijgen door de reductiefactor van 1,2 bij de start relatief veel dispensatierechten ten opzichte van de feitelijke uitstoot. Deze dispensatierechten kunnen echter niet worden meegenomen naar een volgend jaar. Daarbij is het de bedoeling dat de reductiefactor lineair af gaat nemen, terwijl het bedrijfsleven nu door een ongekende productiedip gaat (met als bijkomstigheid een CO₂-dip). Voor de eerste twee jaar wordt nog uitgegaan van de huidige ETS-benchmarks, waarin de effecten van de Coronacrisis nog niet zijn meegenomen. Maar vanaf 2023 worden de nieuwe ETS-benchmarks gehanteerd. Een reductiefactor van 1,2 op een installatie die maar op 50% draait is nog maar 60% van het volume dat een installatie onder 'normale' economische omstandigheden zou draaien. Wij vragen hierbij om aandacht voor de impact op de concurrentiepositie bij de herijkingmomenten. Bijvoorbeeld bij de indiening van de Nationale Implementatie Maatregelen voor de tweede allocatie periode in Fase 4 van het ETS.

[Vrijstelling op industriële restwarmte t.b.v. het grotere CO₂-reductiedoel](#)

Door de CO₂-heffing te heffen over restwarmte wordt het voor de industrie minder aantrekkelijk om warmte uit te koppelen. Dit is een gemiste kans om het rendement over de hele warmte waarde keten te ontwikkelen. Meerdere onderzoeken hebben becijferd dat de gehele provincie Zuid-Holland van het aardgas af kan door over te schakelen naar de restwarmte uit het Haven- en Industrieel Cluster rond Rotterdam. In het Noordzeekanaalgebied wordt de restwarmte van het AEB gebruikt in meer dan 40 000 huishoudens en vanuit het Rotterdamse havengebied levert AVR restwarmte aan circa 150.000 woningequivalenten en wordt processtoom geleverd aan omliggende industrie met een groot uitbreidingspotentieel. Door die potentiële warmtelevering extra te belasten, zal de nodige infrastructuur moeilijker kunnen worden opgezet. Aan de tafels van het Klimaatakkoord is met elkaar een algemeen reductiedoel afgesproken. Met het oog op de algehele CO₂ reductie zouden zogenaamde scope 2 reducties een significante en betaalbare bijdrage kunnen leveren. Daarom vragen wij om bij de realisatie te borgen dat partijen die de warmte waardeketen ontwikkelen hier gezamenlijk meerwaarde op kunnen realiseren. Dit vraagt om een heroverweging om CO₂-besparing in de gebouwde omgeving mee te nemen als reductie van de industrie als deze

komt van restwarmte. Ook zou bij het uitkoppelen van warmte tussen AVI en industrie moeten worden gekeken naar algehele besparingen in de industrie bij het toekennen van dispensatierechten.

Wees beducht voor dubbele beleidsinstrumenten

Wij bepleiten dat er niet meerdere instrumenten worden toegepast om hetzelfde doel na te streven. De afvalverwerkingsindustrie kent bijvoorbeeld een belasting op verbranding van afvalstoffen (WBM) en dit wordt sinds 2020 ook geheven op de import. Een CO₂-heffing en een afvalstoffenbelasting betekent feitelijk een dubbele heffing op dezelfde koolstofatomen en daarmee wordt EU speelveld verstoord. Het weglekeffect is hiermee groot. Ook wordt restwarmtebenutting aan de ene kant nu wel opgenomen in de SDE++, maar wordt deze door de voorliggende CO₂-heffing ontmoedigd. Hierdoor staan veel projecten nu 'on hold'.

Maak de weg vrij voor een circulaire economie

Met de huidige (ETS-)systematiek wordt de emissiereductie bij CCS wel aan de afvangende partij toegewezen, terwijl bij CCU de CO₂-levering aan bijvoorbeeld tuinders of industrie niet wordt erkend. De voorliggende uitwerking van de regelgeving voor de CO₂-heffing heeft tot gevolg dat de ontwikkeling van CCU om op lange termijn het sluiten van koolstofkringlopen mogelijk te maken in de weg staat.

Houd rekening met de juiste randvoorwaarden

Of het nu gaat om elektrificatie, het benutten van restwarmte, het afvangen van CO₂, of de omslag van aardgas naar waterstof, zonder de beschikbaarheid van de juiste infrastructuur wordt het voor de industrie lastig om de gewenste investeringen te doen. Verder vragen wij om een dispensatieregeling in te stellen voor bedrijven waar de infrastructuur niet op tijd klaar voor is.

De komende tijd gaat de industrie door een periode van veel onzekerheid, lagere inkomsten, en minder ruimte om investeringen te doen. Het ontbreken van resultaten uit de speelveldtoets en inzicht in het voorgenomen prijspad en op de achtergrond de totstandkoming van de Europese Green Deal vergroten die onzekerheid voor het bedrijfsleven.

Door in de eerste jaren vooral in te zetten op infrastructuur en een ruimhartige SDE++ regeling kan een portefeuille van voorbeeldprojecten (zoals de inzet van en ook belonen van groene CO₂ in de keten van chemie en brandstoffen) worden ontwikkeld, die de kostprijs van technische innovaties omlaag brengt en in een periode van economische voorspoed verder geadopteerd kunnen worden met een hogere CO₂-prijs als prikkel. Specifieke aandacht vragen hierbij ook voor zogenaamde "Groene CO₂" (o.a. uit circulaire en- afvalverwerking) en de mogelijkheid deze anders te beoordelen dan reguliere CO₂, aangezien ETS vooralsnog negatieve emissies uitsluit. Het organiseren van de juiste instrumentenmix en een gebiedsgerichte clusteraanpak waarbij projecten niet op elkaar hoeven te wachten is daarbij essentieel.

Deltalinqs, ORAM, Havenbedrijf Rotterdam en Havenbedrijf Amsterdam concluderen dan ook dat voorstelt.a.v. het invoeren van een nationale CO₂-heffing in het kader van het Klimaat Akkoord is gepresenteerd om het in het Regeerakkoord benoemde doel van -49% CO₂-reductie in 2030 te kunnen halen.

Na het Klimaatakkoord heeft de EC haar voorstel voor een Green Deal gepresenteerd, waarin een vergelijkbare ambitie van -50/-55% CO₂-reductie als doelstelling voor 2030 is opgenomen.

De Green Deal maakt een Europa-brede uitvoering mogelijk, hetgeen een grotere klimaatwinst oplevert zonder een verstoring van het gelijke speelveld tussen lidstaten door het toepassen van -in dit concrete geval- een nationale CO₂-heffing. Aansluiten op de Green Deal van de EC en het

hanteren van een communautaire uitvoeringspraktijk met een Europa-brede toepassing van het (al dan niet verder aanpassen en aanscherpen van het) ETS-instrumentarium maakt het voorstel voor een nationale CO₂-heffing feitelijk overbodig.

Havenbedrijf Rotterdam, Havenbedrijf Amsterdam, Deltalinqs en ORAM bepleiten in die context dat het Kabinet het voorstel voor een nationale CO₂-heffing heroverweegt en zich richt op het Europa-breed uitvoeren van de Green Deal en het daartoe inzetten van het ETS-instrumentarium ten gunste van een netto grotere klimaatwinst en het vermijden van een ongelijk speelveld voor het internationaal opererende bedrijfsleven tussen Nederland en de overige EU-lidstaten.